

Bijeenkomst 8

Overleggen met een ander die iets anders wil dan jij

Doelen:

- De kinderen kunnen hun eigen wensen en behoeften verwoorden.
- De kinderen weten hoe te onderhandelen bij verschil van mening: compromissen leren sluiten, toegeven, (tussen)oplossingen bedenken.
- De kinderen weten wat te doen als de ander aan zijn eigen mening blijft vasthouden.

Benodigdheden:

- affiche met programma
- affiche met leerpunten: overleggen met een ander die iets anders wil dan jij
- individuele werkpunten
- TES: bekertjes met naam, fiches, snoep en kleine cadeautjes
- een aantal gezelschapsspellen om te leren onderhandelen
- oefenbrieven
- oefenopdrachten
- tekeningen
- stickers
- oefenladder
- limonade
- krukjes voor de ouders

1 Binnenkomst (2 minuten)

Eén van de trainers haalt de kinderen uit de wachtkamer en zorgt dat de kinderen kalm naar de trainingsruimte lopen zodat de training rustig en ontspannen kan beginnen. De andere trainer is al in de trainingsruimte en begroet elk kind individueel bij binnenkomst.

2 Bijpraten (10 minuten)

Voordat er met het bijpraten wordt begonnen, is het van belang ieder kind nog even zijn werkpunt te laten opnoemen. Daarna krijgen de kinderen om de beurt de gelegenheid iets te vertellen over wat ze de afgelopen week hebben meegemaakt. De trainers bekrachtigen de (geleerde) sociale vaardigheden en met name als ze een praatje beginnen met elkaar.

3 Oefenopdracht (10 minuten)

Als het nodig is, delen de trainers de groep op in twee subgroepjes zodat de bespreking rustiger en sneller verloopt. Alle kinderen krijgen een beurt om hun oefenopdracht uit hun map voor te lezen. De trainers betrekken de andere kinderen hierbij door te vragen of zij de voorbeelden herkennen. Tevens kunnen de leerpunten van de vorige keer herhaald worden. Wanneer alle kinderen hun opdracht besproken hebben, mogen ze een trede inkleuren op de oefenladder. Als de kinderen het niveau van een beloning op de oefenladder hebben behaald, wordt er een nieuwe streep gezet op de oefenladder. Hiermee wordt aangegeven wanneer de kinderen weer een beloning kunnen verdienen met het maken van hun oefenopdrachten. De kinderen krijgen hun beloning tijdens het spel of bij de limonade later in de training.

Wanneer de oefenopdrachten in twee subgroepjes besproken zijn, is het belangrijk om plenair en op een positieve manier terug te koppelen hoe de kinderen de opdrachten gemaakt hebben.

4 Het verhaal (2 minuten)

Deze keer doen de trainers drie maal een rollenspel. Ze spelen dat Jeroen en Anne gaan samenspelen maar ze willen allebei iets anders.

- Een fout voorbeeld: De trainers houden beide vast aan hun eigen mening. Gevolg: ieder gaat zijn eigen weg (ruzie) en ze komen niet tot samenspelen.
- De trainers worden het niet met elkaar eens, maar ronden het wel op een adequate manier af. Gevolg: er worden eventueel andere afspraken gemaakt en ieder gaat zijn eigen gang maar het contact blijft goed.
- Een goed voorbeeld: Eerst doen wat de ander wil, daarna wat jij wilt. Gevolg: samenspelen.

5 Raden maar! (1 minuut)

Samen met de kinderen worden de drie voorbeelden nabesproken en vragen de trainers wat nu het beste is om te doen. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de groep uitkomt op de vaardigheid 'overleggen' als iemand iets anders wil dan jij.

6 Uitleg (5 minuten)

Door middel van het stellen van concrete vragen door de trainers mogen de kinderen zelf vertellen wat belangrijk is bij onderhandelen. De trainers vragen dit socratisch uit en komen met de kinderen uit op de volgende leerpunten.

De leerpunten bij overleggen zijn:

- Zeg wat jij wilt en waarom.
- Vraag wat de ander wil en luister goed.
- Vraag de ander waarom hij dat zo wil.
- Als de ander jouw zin niet wil doen, bedenk dan een oplossing:
 - a. Iets anders doen wat jullie beiden leuk vinden.
 - b. Eerst doen wat de ander wil en dan wat jij wilt.
 - c. Lukt dit allemaal niet zeg dan dat het jammer is en spreek af om het een volgende keer nog eens te proberen.

Ook heb je geleerd dat je heel goed de Stop-Denk-Doe kunt gebruiken om te overleggen met een ander: Je zegt 'Stop' tegen jezelf als je met iemand gaat spelen die iets anders wil doen dan jij. Je Denkt na over hoe je het kunt aanpakken: hoe kan ik goed overleggen zodat we kunnen samenspelen? En dan ga je het ook zo Doen. Je overlegt dan op de Sova-manier.

7 Oefenmogelijkheden (10 à 15 minuten)

De trainers hebben een aantal gezelschapsspellen uitgezocht die de kinderen in twee- of drietallen gaan doen. Ze mogen kiezen en dus moeten ze overleggen en onderhandelen. De kinderen in het twee- of drietal gaan eerst met elkaar overleggen welk spel ze willen spelen. Vervolgens onderhandelen de groepjes met elkaar hierover. Bij het onderhandelen wijst de trainer de kinderen op de leerpunten. Alle spellen kunnen aan bod komen. Dit betekent dat de kinderen een aantal keren de gelegenheid krijgen om te onderhandelen. De trainers zullen

het spel meerdere keren stop zetten om een kind de opdracht te geven om te zeggen dat hij het niet meer leuk vindt. Dan moet er opnieuw overlegd en onderhandeld worden.

Tip

Bij deze oefening is het de ervaring dat de kinderen meer bezig zijn met het spelen van het spel dan met het oefenen van de vaardigheid. Omdat het spel niet kan worden uitgespeeld, kunnen de kinderen boos en teleurgesteld zijn. Het is daarom belangrijk om vooraf uit te leggen dat het spelen een onderdeel van de oefening is en het spel onderbroken kan worden of niet kan worden uitgespeeld.

8 Spel

Dit wordt vervangen door de oefening bij punt 7. Eén van de trainers doet de nieuwe oefenbrieven, oefenopdrachten en tekeningen in de mappen van de kinderen.

9 Limonade en Stickers (5 minuten)

De kinderen mogen een sticker uitzoeken omdat ze zich aan de regels hebben gehouden of omdat ze iets anders goed hebben gedaan.

Het is belangrijk om bij ieder kind te benoemen waarom hij of zij een sticker heeft verdiend. De trainers delen limonade uit. Tevens mogen de kinderen die voldoende fiches hebben verdiend, de fiches inwisselen voor iets lekkers (3 fiches) of een klein cadeautje (10 fiches).

10 Oefenbrief bespreken met kinderen en ouders (10 minuten)

- Voorbereiding: De trainers bespreken met de kinderen wie wat gaat lezen of vertellen over de training aan de hand van de oefenbrief. Daarna haalt één van de kinderen samen met één van de trainers de ouders op. De kinderen zetten alvast de krukjes voor de ouders naast hun stoel.
- Oefenopdracht: De kinderen vertellen samen met de trainers aan de ouders wat er geoefend is in de training en wat de opdracht is voor de komende week: ga overleggen met iemand uit je gezin en met iemand uit de klas.
- Stop-Denk-Doe: De trainers benadrukken nogmaals dat het belangrijk is om thuis en op school de geleerde vaardigheid te oefenen en daarbij gebruik te maken van Stop-Denk-Doe.